

ที่ ทส ๑๐๐๓.๔/ ๕๓๐

36
วันที่ 3 ม.ค 64
เวลา 15.20

สคค.
ส่ง : กวค.
รับที่ : ร3067/64
3 มี.ค. 2564 เวลา 15.30 น
ส. 6 กล้อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. โครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา
 ๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔
 ๔. รายการ QR Code

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

“กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า” เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอนุรักษ์คุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมไว้ รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นพิเศษเฉพาะพื้นที่ เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ มีคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการ องค์การเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ (เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมธนารักษ์ กรมศิลปากร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น) และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเป็นกรรมการ เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ในการวางนโยบาย กำหนดพื้นที่ และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ รวมทั้งออกระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย โดยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการรัฐมนตรี...

คณะรัฐมนตรี และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนารุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ได้ดำเนินการวางนโยบายด้านการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ดังนี้

(๑) ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า เพื่อประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนารุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาและจัดทำรายละเอียดเพื่อดำเนินการต่อไป จำนวน ๓๓ เมือง ได้แก่ เมืองเก่าน่าน เมืองเก่าเชียงใหม่ เมืองเก่าลำปาง เมืองเก่ากำแพงเพชร เมืองเก่าลพบุรี เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่านครศรีธรรมราช เมืองเก่าสงขลา เมืองเก่าลำพูน เมืองเก่าแพร่ เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่าจันทบุรี เมืองเก่าปัตตานี เมืองเก่าเชียงราย เมืองเก่าสุพรรณบุรี เมืองเก่าระยอง เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าตะกั่วป่า เมืองเก่าพะเยา เมืองเก่าตาก เมืองเก่านครราชสีมา เมืองเก่าสกลนคร เมืองเก่าสตูล เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่าภูเก็ต เมืองเก่าระนอง เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าแม่ฮ่องสอน เมืองเก่ายะลา เมืองเก่านราธิวาส เมืองเก่าพิษณุโลก และเมืองเก่าร้อยเอ็ด

(๒) แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองอุทอง และเมืองสรรคบุรี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นำไปปรับใช้ในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองต่อไป

(๓) ให้จังหวัด โดยคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าแล้ว จำนวน ๒ เมือง ได้แก่ เมืองเก่าน่าน และเมืองเก่าลำพูน

(๔) ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยเห็นชอบมาตรการในการควบคุมการก่อสร้างอาคารของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ อย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยให้หน่วยงานราชการต่างๆ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีที่จะดำเนินการก่อสร้างภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่องและแบบแปลนให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนารุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยผ่านทางกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนารุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าแล้ว จึงให้เสนอสำนักงบประมาณเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัด

๑.๒.๒ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนารุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว จำนวน ๓๓ เมืองดังกล่าว

๑.๒.๓ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนารุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา โดยความเห็นชอบของจังหวัดตามรายละเอียดของเอกสารโครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา ทั้งนี้

คณะกรรมการฯ ได้มอบให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เสนอคณะรัฐมนตรี และได้รับรองมติในที่ประชุมแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า มีอำนาจหน้าที่ในข้อ ๙ (๑) วางนโยบาย กำหนดพื้นที่ และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และ (๕) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบกลางให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้จังหวัดที่มีเมืองเก่าจัดทำแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่า ใช้เป็นกลไกในการบริหารจัดการพื้นที่เมืองเก่า ดังนั้น เพื่อป้องกันการทำลายหลักฐานที่สำคัญ และอนุรักษ์เมืองเก่าไว้เป็นมรดกของอนุชนรุ่นหลัง รวมทั้งส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่อไป และสามารถรองรับประมาณเพื่อดำเนินการจัดทำแผนแม่บทฯ ได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่กำหนด จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยด่วน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา สรุปลงสารสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า ๓ เมือง เพื่อประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ มีรายละเอียดดังนี้

๔.๑.๑ ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าอุทัยธานี เนื้อที่ประมาณ ๑.๖๙ ตารางกิโลเมตร (๑,๐๕๘.๘๗ ไร่) องค์ประกอบเมืองที่สำคัญ อาทิ แม่น้ำสะแกกรัง เขาสะแกกรัง วัดและโบราณสถานสำคัญ เช่น วัดอุโปสถาราม (วัดโบสถ์) วัดขวิด (ร้าง) วัดสังกัสรัตนคีรี วัดธรรมโฆษก และวัดมณีสถิตกปิฏฐาราม (วัดทุ่งแก้ว) เป็นต้น พื้นที่ย่านการค้าดั้งเดิมบริเวณถนนศรีอุทัย และถนนท่าช้าง ย่านชุมชนชาวจีนตรอกโรงยา ชุมชนชาวแพ แม่น้ำสะแกกรัง กลุ่มอาคารไม้เก่ามีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเรือนแถวไม้สูง ๒ ชั้น หลังคาทรงจั่ว มุงกระเบื้องดินเผา หรือสังกะสี ด้านหน้าอาคารชั้นบนเป็นไม้ฝาตีตามแนวนอน มีหน้าต่างบานเปิดคู่ ชั้นล่างเป็นประตูบานเสี้ยม และตึกแถวการค้าย่านตลาดสดเทศบาลเมืองอุทัยธานี กระจายตามแนวนอนต่างๆ อาทิ ถนนศรีอุทัย ถนนท่าช้าง และถนนพิบูลย์ศิริ

๔.๑.๒ ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าตรัง เนื้อที่ประมาณ ๑.๙๑ ตารางกิโลเมตร (๑,๑๙๒.๙๕ ไร่) ครอบคลุมย่านประวัติศาสตร์ทับเที่ยง มีองค์ประกอบเมืองที่สำคัญ อาทิ หอนาฬิกาจังหวัดตรัง สถานีรถไฟตรัง และวิหารคริสตจักรตรัง วัดและโบราณสถานสำคัญ เช่น วัดกะพังสุรินทร์ (พระอารามหลวง) วัดนิคมประทีป จวนผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง อาคารสโมสรข้าราชการ และพระอุโบสถวัดกะพังสุรินทร์ เป็นต้น พื้นที่ย่านศูนย์กลางการค้าดั้งเดิม บริเวณถนนพระราม ๖ ถนนวิเศษกุล ถนนกันตัง และถนนราชดำเนิน ซึ่งมีอาคารเรือนแถว และบ้านร้านค้าแบบจีน และแบบผสมผสาน อาคารพาณิชย์ที่มีคุณค่า เช่น บ้านไทรงาม ร้านค้าสิริบรรณ ร้านขายยา จ.จินฉุ่น และโรงแรมจริงจริง เป็นต้น ย่านเก่าชุมชนเก่าแก่ขานเมืองที่ทรงคุณค่า อาทิ ชุมชนท่าจีน ย่านรอบกะพังสุรินทร์ และชุมชนบ้านโพธิ์

๔.๑.๓ ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าฉะเชิงเทรา เนื้อที่ประมาณ ๓.๙๖ ตารางกิโลเมตร (๒,๔๗๕.๖๙ ไร่) ครอบคลุมอาณาบริเวณป้อมและกำแพงเมืองตามแนวตะวันออก-ตะวันตกขนานกับแม่น้ำบางปะกง วัด โบราณสถาน และสถานที่สำคัญ เช่น วัดโสธรวรารามวรวิหาร วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์ อาคารไปรษณีย์หลังเก่า ศาลหลักเมืองฉะเชิงเทรา ตำนกกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ อนุสาวรีย์พระยาศรีสุนทรโวหาร และอาคารไม้สัก ๑๐๐ ปี เป็นต้น พื้นที่ย่านการค้าบริเวณถนนมรุพงษ์ และพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำบางปะกง ย่านการค้าตลาดสดทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากคลองท่าไข่ ตลาดเกือกกุล และตลาดใหญ่

๔.๒ แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ประกอบด้วย แนวทางทั่วไป และแนวทางสำหรับพื้นที่หลัก สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ แนวทางทั่วไป ได้แก่ การมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์ การสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน การส่งเสริมกิจกรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่น การส่งเสริมคุณภาพชีวิต การป้องกันภัยคุกคามจากมนุษย์และธรรมชาติ การประหยัดพลังงานด้านการสัญจรและสภาพแวดล้อม และการดูแลและบำรุงรักษาอาคารและสาธารณูปการ

๔.๒.๒ แนวทางสำหรับพื้นที่หลัก ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม ด้านระบบการจราจรและคมนาคมขนส่ง ด้านการพัฒนาภูมิทัศน์ และด้านการบริหารและการจัดการ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบดังนี้

๕.๑ การประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า : เมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖

๕.๒ แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปพิจารณาและจัดทำรายละเอียดเพื่อดำเนินการต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง และเมืองเก่าฉะเชิงเทรา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุช ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๔

โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๒๙๖ ๙๖๕๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thaioldtown@onep.go.th